

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Karla Šimky v právní věci žalobce: **D. S.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2020, č. j. 1473/2020-160-SPR/3, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 9. 2. 2021, č. j. 1473/2020-160-SPR/4, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2023, č. j. 16 A 1/2021-24,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2023, č. j. 16 A 1/2021-24, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2020, č. j. 1473/2020-160-SPR/3, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 9. 2. 2021, č. j. 1473/2020-160-SPR/4, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši **20 342 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Václava Voříška.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát hlavního města Prahy rozhodnutím ze dne 2. 12. 2019 uznal žalobce vinným ze dvou přestupků podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Těchto přestupků se, zjednodušeně řečeno, měl žalobce dopustit tím, že se dne 27. 8. 2019 kolem 23:05 hodin jako řidič v ulici Nádražní v Praze 5 neřídil přenosnou svislou zákazovou dopravní značkou č. B1 „*Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech*“ a pokračoval v jízdě (první přestupek) a při následné silniční kontrole hlídkou Policie České republiky nepředložil osvědčení o registraci vozidla (druhý přestupek). Tím podle magistrátu porušil povinnosti podle § 4 písm. c) a § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu. Magistrát žalobci uložil pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Žalovaný na základě žalobcova odvolání změnil výrok rozhodnutí magistrátu tak, že druhým přestupkem žalobce porušil § 6 odst. 8 ve spojení s § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu. Ve zbytku odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Opravným rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021 žalovaný odkaz na § 6 odst. 7 písm. a) opravil na odkaz na § 6 odst. 7 písm. b) zákona o silničním provozu.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil u Městského soudu v Praze. V prvním žalobním bodu namítal, že v řízení nebylo jasně vymezeno, jaké skutky jsou mu kladeny za vinu a porušením jakých ustanovení měly být přestupky spáchány. Jedno z porušených ustanovení doplnil až žalovaný. V druhém žalobním bodu žalobce tvrdil, že nebylo prokázáno porušení zákazu vjezdu. Ve spise jsou založeny fotografie jeho vozidla a dopravní značky, ale není patrný jejich místní a časový vztah. Ze spisu nevyplývá datum ani místo pořízení fotografií. Z dokazování plyne pouze to, že „někde“ je umístěna dopravní značka „Zákaz vjezdu“ a „někde“ byl žalobce zastaven policií. Podle třetího žalobního bodu nebylo prokázáno ani nepředloženo osvědčení o registraci vozidla. Správní orgány odkazují pouze na úřední záznam, nebyl ale proveden žádný důkaz.

[4] Městský soud žalobu zamítl. K prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že z výroku a odůvodnění správních rozhodnutí je zřejmé, kdy, kde a jakým porušením povinností se měl žalobce přestupků dopustit. Úprava výroku žalovaným byla upřesněním, nikoli změnou právní kvalifikace. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné. K druhému žalobnímu bodu městský soud shrnul, že nemá pochybnosti o čase pořízení fotografií a o tom, že byly pořízeny v ulici Nádražní. Z fotodokumentace ale není zřejmé, kde byla dopravní značka umístěna a kde byl žalobce zastaven. Bez srovnání se snímky aplikace Google Street View nebo funkcí panorama na mapy.cz z fotografií nevyplývá, že byl žalobce zastaven za značkou B1. Námitku neprokázání spáchání tohoto přestupku proto soud shledal důvodnou. K třetímu žalobnímu bodu městský soud uvedl, že nepředloženo osvědčení o registraci vozidla prokazuje oznámení o přestupku podle § 74 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), ve spojení s fotografiemi, z nichž vyplývá, že došlo k silniční kontrole žalobce. Oznámení není jednostranným aktem správního orgánu, jehož obsah by účastník nemohl ovlivnit, protože se k němu mohl žalobce vyjádřit. Nebyl důvod provést výslech policistů. Žalobce netvrdil a neprokázal, že osvědčením o registraci vozidla disponoval, věrohodně tedy nezpochybnil obsah oznámení o přestupku. V řízení před magistrátem byl žalobce pasivní.

[5] Zamítavý výrok rozsudku odůvodnil městský soud tím, že podle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu činila sazba za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k)

pokračování

téhož zákona 1 500 Kč až 2 500 Kč. I bez uznání viny prvním přestupkem bylo možné pouze za druhý přestupek uložit pokutu v minimální výši 1 500 Kč. Nezákonnost spočívající v neprokázání spáchání prvního přestupku tak neměla vliv na zákonnost rozhodnutí jako celku.

II. Kasační stížnost

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. V první kasační námitce uvedl, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný. Přestože městský soud shledal druhý žalobní bod důvodným, žalobu zamítl. Jeho výrok tudíž neodpovídá odůvodnění. Při postupu podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemůže soud na rozdíl od postupu podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zohledňovat vliv vady na zákonnost rozhodnutí. Nebyl-li skutek prokázán, měl soud napadené rozhodnutí zrušit. To, že rozhodnutí nebylo zrušeno, by mohlo vést k absurdním důsledkům např. v případě obnovy řízení ve vztahu pouze k druhému z přestupků.

[7] Ve druhé kasační námitce se stěžovatel brání proti tomu, že nepředložení osvědčení o registraci vozidla bylo dokazováno pouze úředními záznamy policistů. Závěry městského soudu jsou v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (NSS), podle níž oznámení o přestupku, úřední záznamy a další jednostranné záznamy policistů samostatně k prokázání skutkového stavu nestačí. Neplatí, že není třeba dokazovat skutečnosti, které obviněný nepopírá, nepotvrzuje či nekomentuje. Je třeba dokazovat vše, co svědčí ve prospěch i neprospěch obviněného.

[8] Odchýlením se od judikturních závěrů městský soud porušil stěžovatelovo právo na zákonného soudce, neboť k takovému postupu je oprávněn pouze rozšířený senát NSS. Skutečnost, že si policisté nemusí silniční kontrolu pamatovat, je irelevantní. Stejně tak není namístě poukaz městského soudu na to, že u bagatelního přestupku není dán důvod pořizovat audiovizuální záznam. Nelze tvrdit, že u závažného přestupku jsou zapotřebí důkazy, zatímco u bagatelního může být vyslovena vina i bez důkazů. Městský soud aproboval rozhodnutí, jehož skutková zjištění nemají oporu ve spisu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a nesprávně posoudil otázku, zda je úřední záznam přípustným důkazem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[9] Přijatelnost první kasační námitky spatřuje stěžovatel v tom, že takový procesní postup krajského (městského) soudu dosud NSS neposuzoval. Přijatelnost druhé kasační námitky je dána tím, že městský soud se odchýlil od ustálené judikatury.

[10] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), se NSS zabývá též

otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[12] Jak NSS vyslovil v usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39, kasační stížnost je mimo jiné přijatelná, pokud je v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se jedná především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[13] Kasační stížnost je z tohoto důvodu přijatelná a je také důvodná.

[14] NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, kterou stěžovatel spatřuje v rozporu jeho odůvodnění a výroku. Rozpor výroku rozhodnutí s odůvodněním je obecně důvodem nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS). Podle kasačního soudu však zde o takovou situaci nejde. Městský soud vysvětlil, proč bylo podle něj namístež žalobu zamítnout, přestože přisvědčil jedné z žalobních námitek (body 19 a 20 rozsudku). Výrok a odůvodnění rozsudku tudíž nejsou rozporné. Správnost či nesprávnost tohoto závěru městského soudu již není otázkou přezkoumatelnosti, nýbrž zákonnosti rozsudku. NSS uzavírá, že rozsudek městského soudu není nepřezkoumatelný.

[15] NSS však první kasační námitce přisvědčil jako námitce nesprávného právního posouzení věci. Důvody kasační stížnosti totiž posuzuje podle jejich obsahu, nikoli formálního označení (rozsudek NSS ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003-50, č. 161/2004 Sb. NSS). NSS souhlasí se stěžovatelem, že městský soud měl v návaznosti na závěr, že spáchání prvního přestupku nebylo prokázáno (bod 16 rozsudku), napadené rozhodnutí zrušit.

[16] Městský soud založil svůj závěr o zamítnutí žaloby na tvrzení, že pokuta v minimální výši 1 500 Kč podle zákonné sazby by stěžovateli byla uložena i v případě, že by byl shledán vinným pouze druhým přestupkem. Městský soud tím patrně implicitně odkazuje na ustanovení § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, podle kterého *od uložení správního trestu podle tohoto zákona nelze v rozhodnutí o přestupku upustit nebo podmíněně upustit*. Jednání spočívající v porušení zákazu vjezdu stanoveného dopravní značkou B1 zároveň nepatří mezi jednání, jejichž následkem je podle § 123a a násl. zákona o silničním provozu a přílohy k tomuto zákonu bodový záznam v registru řidičů. Městský soud se proto domníval, že zrušením napadeného rozhodnutí v části týkající se prvního přestupku by nedošlo ke zlepšení stěžovatelova právního postavení, resp. že negativní zásah do jeho právní sféry by zůstal stejný i na základě druhého z přestupkových odsouzení.

[17] Takový značně zjednodušující závěr ale není správný. Předně lze upozornit na skutečnost, že zákon o silničním provozu sice vylučuje možnost upustit od uložení pokuty, nevyjadřuje se ale například k možnosti mimořádného snížení výměry pokuty podle § 44

pokračování

přestupkového zákona. Jak k tomuto institutu uvádí komentářová literatura, „*správní orgán tak může, pokud nejsou splněny podmínky pro využití jiných institutů (například upuštění od uložení správního trestu), posoudit specifické okolnosti konkrétního případu a reagovat tak na situaci, že by pokuta byla nepřiměřeně přísná i v této nejnížší možné výměře.*“ (Jemelka, L., Vetešník, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 356).

[18] Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu *od uložení správního trestu podle tohoto zákona nelze v rozhodnutí o přestupku upustit nebo podmíněně upustit; ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich upravující upuštění od uložení správního trestu, který by jinak měl být uložen ve společném řízení, tím není dotčeno.* Pokud uvedené ustanovení výslovně vylučuje použitelnost dvou právních institutů upravujících obecně správní trest (upuštění od správního trestu nebo podmíněné upuštění od něj), bylo úmyslem zákonodárce vyloučit pro speciální případ přestupků podle zákona o silničním provozu, na něž se ustanovení § 125e odst. 3 tohoto zákona vztahuje, jen uvedené dva instituty týkající se správního trestu, avšak již nikoli instituty další, ve výčtu neuvedené. Institut mimořádného snížení výměry pokuty (tedy jednoho ze škály správních trestů; na rozdíl od institutů podmíněného upuštění od správního trestu a upuštění od správního trestu, jejichž užití není omezeno druhem ukládaného správního trestu, nýbrž dalšími zákonnými podmínkami) proto na přestupky, na něž dopadá § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, použít lze (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2020, č. j. 7 As 82/2019-29).

[19] Magistrát se výši uložené sankce věnoval na s. 5 a 6 svého rozhodnutí, kde odůvodnil závěr, proč za přiměřený správní trest za spáchání obou přestupků považuje trest na samé spodní hranici zákonné sazby. NSS má za nepodložený hypotetický závěr městského soudu, že by přiměřená sankce za dva přestupky měla být totožná jako sankce za přestupek jeden [srov. § 40 písm. b) přestupkového zákona *a contrario*]. Kategorickým závěrem, že stěžovateli by i v případě prokázání pouze jednoho přestupku musela nutně být uložena totožná sankce, navíc městský soud nepřipustně zasáhl do správního uvážení žalovaného a magistrátu, kteří jsou primárně odpovědní za určení přiměřené sankce.

[20] Městský soud v této své argumentaci také pominul, že i bez ohledu na vliv na výši správního trestu může vyslovení viny prvním přestupkem mít i jiné negativní důsledky pro stěžovatele, především v rovině jeho posouzení jako přitěžující okolnosti v možných budoucích řízeních o přestupcích [§ 40 písm. c) přestupkového zákona; § 119 odst. 2 písm. g) zákona o silničním provozu], popřípadě z hlediska stěžovatelem zmiňovaných procesních komplikací v případě možného izolovaného přezkumu rozhodnutí o druhém z přestupků na základě mimořádných opravných prostředků.

[21] V neposlední řadě NSS připomíná, že řízení o přestupku představuje řízení o trestním obvinění proti stěžovateli ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva); k tomu např. nález Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07, č. 13/2008 Sb. ÚS. Na stěžovatele se tudíž vztahuje mimo jiné i presumpce nevinoty podle čl. 6 odst. 2 Úmluvy. Jak uvedl Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 6. 12. 1988, *Barberà, Messegué a Jabardo proti Španělsku*, stížnost č. 10590/83, § 91, presumpce nevinoty je porušena, jestliže soudní rozhodnutí odráží závěr, že obviněný je vinen, aniž by jeho vina byla prokázána zákonným způsobem. V nynější věci

jde sice o rozhodnutí správní, to však podle NSS nic nemění na plné použitelnosti tohoto závěru na stěžovatele.

[22] Jinak řečeno, i kdyby z odsuzujícího výroku ve vztahu k prvnímu přestupku neplynuly žádné výše popsané negativní důsledky, jeho samotná existence by zasahovala do ústavně zaručených veřejných subjektivních práv stěžovatele, neboť jím byla nezákonně deklarována vina ve vztahu k trestnímu obvinění ve smyslu Úmluvy.

[23] NSS tedy k první kasační námitce shrnuje, že městský soud pochybil, pokud navzdory závěru o neprokázání prvního přestupku napadené rozhodnutí nezrušil.

[24] Podle NSS je důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí dán i ve vztahu ke druhému přestupku, neboť ani spáchání přestupku spočívajícího v nepředložení osvědčení o registraci vozidla nebylo ve správním řízení dostatečně prokázáno [§ 76 odst. 1 písm. b) a § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. S tím je spojen i nesprávný závěr městského soudu o dostatečnosti oznámení o přestupku jako podkladu pro rozhodnutí, který je v rozporu s ustálenou judikaturou.

[25] NSS připomíná, že v řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoli tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy (usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS). Při přezkumu napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 s. ř. s. je krajský (městský) soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (usnesení rozšířeného senátu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS).

[26] V nynější věci vyplývá závěr o tom, že stěžovatel nepředložil při kontrole osvědčení o registraci vozidla, pouze z úředního záznamu (č. l. 4 správního spisu) a oznámení přestupku (č. l. 5) sepsaných kontrolujícími policisty. Městský soud se v bodě 17 rozsudku vedle toho odvolává i ve vztahu k druhému přestupku na fotografie obsažené ve spise, které podle něj dokládají, že došlo ke kontrole stěžovatele. S tím lze podle NSS obecně souhlasit, ve vztahu ke druhému přestupku však z těchto fotografií nic dalšího zjistit nelze. Kontrola osvědčení o registraci vozidla je nepochybně častou součástí silniční kontroly. Z fotografií však nevyplyvá, že byl stěžovatel k předložení osvědčení vyzván, a už vůbec ne, že je nepředložil. Nelze tedy hovořit o tom, že fotografie nějakým způsobem přispívaly k řetězci nepřímých důkazů usvědčujících stěžovatele (rozsudek NSS ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005-55). Jedinými podklady k druhému přestupku byly tedy úřední záznam a oznámení přestupku.

[27] K tomu lze poukázat např. na rozsudek ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015-47, body 16 a 17, v němž se kasační soud zabýval obdobnou situací jako nyní. Tehdy uvedl, že „v nyní projednávané věci byl okruh správními orgány opatřených důkazů zcela nedostatečný. Důkazem zde bylo v podstatě toliko oznámení o přestupku vyhotovené příslušnými policisty. Stěžovatel přitom toto oznámení nepodepsal, neuvedl u něj žádné rozhodné skutečnosti ani neprojevil jakkoliv jinak, že by souhlasil s tím, že přestupek spáchal. [...] Na správních orgánech v daném případě bylo, aby i při pasivitě obviněného opatřily v řízení dostatečně robustní okruh důkazů,

pokračování

který by přestupky, které byly obviněnému kladeny za vinu, jasně a nepochybně prokazovaly. Nabízely se zejména výslechy policistů [...]“. Obdobně lze odkázat např. na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS.

[28] Kasační soud poukazuje také na to, že v oznámení o přestupku je v kolonce „Údaje ke svědkům a zajištěné důkazní prostředky“ v souladu s § 74 odst. 1 přestupkového zákona označen jako možný svědek jeden z kontrolujících policistů s uvedením služebního čísla. I sami policisté tedy mohli očekávat provedení svědecké výpovědi jako důkazu. Magistrát i žalovaný na to však rezignovali. V tomto směru je nepřiléhavý odkaz městského soudu (bod 17 rozsudku) na závěr judikatury, že nutnost výsledku policistů nelze paušalizovat. Nadto rozsudek NSS ze dne 14. 8. 2015, č. j. 5 As 40/2015-38, citovaný městským soudem, paradoxně podporuje v širším kontextu užití citace stěžovatelovy námitky: *„Lze konstatovat, že pouze v případech přestupků pozorovatelných pouhým okem (nepřipoutání se bezpečnostním pásem, telefonování za jízdy), kdy v normálních situacích tento přestupek není nijak dokumentován (například fotografií či videozáznamem), věrohodné svědectví policistů zpravidla představuje dostatečný důkaz o jeho spáchání. Rozporuje-li řidič spáchání takového přestupku, je nutné policisty vždy vyslechnout jako svědky. Dostatečným důkazem naopak nebude pouhý úřední záznam či oznámení o přestupku.“* (důraz přidán).

[29] V kontextu okolností nynější věci byl tedy výslech policistů způsobitým a vhodným důkazním prostředkem, který mohl dostatečně prokázat spáchání přestupku. Pokud se městský soud spokojil s oznámením o přestupku, resp. úředním záznamem jako výlučným podkladem rozhodnutí, nadto s poukazem na pasivitu stěžovatele, aproboval situaci, kdy závěry správních orgánů neměly dostatečnou oporu ve spise, a své vlastní rozhodnutí zatížil i v tomto směru nezákonností.

[30] Pro úplnost NSS dodává, že neshledal důvodnou stěžovatelovu námitku, že městský soud porušil jeho právo na zákonného soudce (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Krajské soudy jsou sice povinny znát judikaturu NSS a zásadně se jí řídit (rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2006, č. j. 1 Aps 2/2006-68), současně je však přípustný i tzv. justiční dialog, tedy situace, kdy krajský (městský) soud zaujme odlišný právní názor, který odůvodní vlastními racionálními a závažnými konkurujícími důvody. Tento rámec přispívá k právní jistotě obecně a zároveň nevede k zakonzervování právních názorů uvnitř soustavy správních soudů, což umožňuje vést názorový diskurz mezi krajskými soudy a soudem kasačním (rozsudek NSS ze dne 1. 6. 2011, č. j. 1 As 6/2011-347, č. 2368/2011 Sb. NSS, bod 43, dále např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 2018, sp. zn. II. ÚS 699/18, č. 117/2018 Sb. ÚS, bod 18).

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Kasační stížnost je důvodná, a proto NSS podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil rozsudek městského soudu. Zároveň NSS v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. zrušil rozhodnutí žalovaného včetně opravného rozhodnutí, neboť městský soud by musel učinit totéž, a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem NSS (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[32] S ohledem na tento procesní postup NSS rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti i řízení před městským soudem (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. má stěžovatel právo na náhradu nákladů řízení, neboť byl ve věci úspěšný. Neúspěšný žalovaný naopak právo na náhradu nákladů řízení nemá.

[33] Náhrada nákladů řízení příslušející stěžovateli se skládá z:

- soudních poplatků v celkové výši **8 000 Kč** (3 000 Kč za žalobu a 5 000 Kč za kasační stížnost).
- náhrady za zastupování advokátem v řízení o žalobě, a to za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a sepisu žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif]. V souladu s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu jde o 2 x 3 100 Kč, tedy 6 200 Kč. K tomu je třeba podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu připočíst paušální náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč, tedy celkově 6 800 Kč. Zástupce stěžovatele je plátcem DPH, a proto se náhrada za zastupování zvyšuje o tuto daň ve výši 1 428 Kč na **celkových 8 228 Kč**.
- náhrady za zastupování advokátem v řízení o kasační stížnosti v rozsahu jednoho úkonu právní služby spočívajícího v sepisu kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve výši 3 100 Kč spolu s paušální náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč, tedy celkově 3 400 Kč. I v tomto případě se náhrada za zastupování zvyšuje o DPH ve výši 714 Kč na **celkových 4 114 Kč**.

[34] Žalovaný je povinen nahradit stěžovateli náklady řízení v celkové výši **20 342 Kč**, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu